

DAAN, DE DAPPERE

— DOOR —

D. MENKENS-VAN DER SPIEGEL

[G. F. CALLENBACH]
[NUKERK]

Daan, de dappere

Daan, de dappere

door D. Menkens-van der Spiegel

G. F. Callenbach - Uitgever - Nijkerk

1. IN DE DERDE KLAS

Moeder, mag ik nou naar school? 't Is al zoo laat."
„Nog even wachten, Daan! Zóó laat is het nog niet. Nog maar net halfnegen. Dani zal er wel dadelijk zijn."
Daan mopperde een beetje. Maar héél zacht, hoor! Moeder hield niet van mopperende jongens. Ze was nu in de keuken en Daan stond voor het raam uit te zien naar Dani, zijn neefje. Dani woonde een eindje verder en kwam Daan altijd halen. Ze waren véél samen. Ook al vóór ze naar school gingen. Dani had heelemaal geen broertjes of zusjes en Daan had een broer, die vijf jaar ouder was en een nõg ouder zusje. Daarom vond hij het altijd fijn, met zijn neefje te spelen. 't Was zoo grappig, ze waren bijna even oud en hadden precies denzelfden naam. Ze heetten allebei Daniël Verhoeven, naar hun grootvader. Gelukkig, dat de ouders van den ahderen Daan, hun jongetje Dani genoemd hadden. Je zou er anders mee in de war raken, hoor!
Vandaag zouden ze voor het eerst naar de derde klas gaan. Dat vonden ze heerlijk. De meester van de derde klas, meester Jansen, was zoo leuk! Je hoorde die derde zoo vaak hardop lachen! Toen ze in de tweede zaten, hadden ze erg verlangd naar de verhooging, die vóór de groote vacantie plaats vond. Ze hadden toen nog héél even in het lokaal van meester Jansen gezeten, maar nu gingen ze den heelen dag naar hem toe. Als die Dani nu maar gauw kwam. Daan popelde van ongeduld. Zijn neefje was wel eens meer een beetje laat. Maar zoo erg als nu. . . .
Ha, dáár kwam hij aan!
„Dag, Moeder! Dà—à—à—g!”
Weg was Daan.

„Wat ben je laat, jô!” riep hij van verre Dani al toe.

„Ik ben niet laat,” zei Dani.

„Nou, laten we maar hard lopen.”

Dani draafde met Daan mee. O, die Daan kon zoo rennen. Dani wist hem haast niet bij te houden. Zijn korte dunne beentjes deden, wat ze konden, maar toch kwam hij hijgend achteraan.

Daan scheen het niet te merken. Die draafde maar.

Al gauw waren ze bij school. Daar was het drukker dan anders. Er kwamen verschillende moeders en ook enkele vaders, die nieuwelingetjes brachten.

„Wat een hoop kuikentjes, hè?” Dat zei Daan tegen een jongen van de hoogste klas. Natuurlijk, hij was nou ook groot. Hij zat immers bij een meester?

De groote jongen gaf geen antwoord en toen was Daan wel blij, dat Dani er aankwam. Toen begon hij druk tegen Dani te praten. Dani zei eerst niet veel. Hij was er een beetje

boos over, dat Daan zoo hard vooruit gehold had. Wacht maar, hij zou dien Daan wel. Straks, als ze sommen of een taallesje moesten maken, zou *hij* Daan voorkomen en ook niet wachten, vast niet.

't Duurde nog een heel poosje voor de school aanging.

„Zie je nou wel, dat het nog vroeg genoeg was,” zei Dani.

„Nou, dat kon ik toch niet weten,” bromde Daan.

Eindelijk — eindelijk — daar ging de bel.

Nu maar vlug naar binnen. Spoedig zaten onze vriendjes op hun plaats. Bij het verhoogen had de meester gezegd, dat de kinderen maar weer net moesten gaan zitten, als in de tweede klas. Zoo waren Daan en Dani dus in de derde bank van de eerste rij terechtgekomen. Fijn hoor! Niet zoo heel ver van meesters lessenaar af. Dicht bij dien leuken meester Jansen.

Er werd gezongen en gebeden.

„Nou, jongens,” zei meester toen, „eer we iets anders beginnen, wil ik jullie namen weten. Heel precies, hoor!”

„Hendrikus Johannes Bakker,” zei de eerste jongen, die altijd „Henk” genoemd werd.

Meester schreef het op en zei niets.

„Jacobus Verhey,” zei nummer twee, dien ze nooit anders dan Jaap noemden.

Zoo moet het zeker, dacht Daan en daarom zei hij ook „Daniël Verhoeven”, toen het zijn beurt was.

„En ik heet ook Daniël Verhoeven, maar ik word Dani genoemd en hij Daan,” riep neef Dani.

Meester zei niets en schreef maar.

Daan fluisterde: „suffert”.

„We praten hier hardop, of heelemaal niet,” zei de meester. Daan kreeg een kleur. Dat was toch ook een akelig begin, hè?

Toen de meester alle namen had opgeschreven, zei hij:

„Zie zoo. Nu mogen jullie allemaal me vertellen, hoe je genoemd wordt. Dan schrijf ik dat er achter.”

Nu kleurde Dani een beetje en heel zacht noemde hij zijn naam, toen hij aan de beurt was.

„Dani en Daan,” zei meester. „Wel, dat kan ik stellig niet uit elkaar houden, hoor! Ik noem jullie Daan de eerste en Daan de tweede.”

„Jammer, dat ze geen Willem heeten,” zei een meisje, dat vlak bij den meester zat.

„Waarom?”

„Nou, dan waren het net prinsjes. Er was toch ook prins Willem de eerste en de tweede?”

„En ook een koning,” zei Dani, die weer moed kreeg.

„'t Is toch bar met jullie,” antwoordde meester. „Dat komt daar pas in de derde klas en weet al zóóveel van Vaderlandsche geschiedenis.”

„Ik heb het in het boekje van mijn broertje gelezen,” zei het meisje.

„En ik weet het van de guldens,” zei Dani.

De heele klas lachte.

Daan lachte hard mee.

Hij vond het niets leuk, dat die Dani zooveel durfde zeggen! Net goed, dat hij nou eens uitgelachen werd. Zou meester ook niet lachen? Nee, meester lachte niet.

Meester zeide: „Daantje zegt het wat onduidelijk, maar hij bedoelt het wel goed. Hij bedoelt, dat er nog wel guldens zijn, waar een Koning Willem op staat, hè?”

„Ja, meester!”

„Nou, maar jullie bent geen koningen, hoor! Jullie bent ook geen prinsjes. En tòch zal ik de een van jullie Daan de eerste en de andere Daan de tweede noemen. Maar wie de eerste wordt weet ik nog niet. Dat zal ik wel zeggen, als ik een paar dagen jullie werk gezien heb. Wie het knapst is,

wordt Daan de eerste en dat blijft hij, net zoolang als hij de knapste is. Wint de andere Daan het later eens, dan gaat die Daan de eerste heeten."

De kinderen vonden het leuk. „Dani" was geen naam voor een jongen, die al in de derde klas zat, vonden ze. Daan de eerste was veel echter. Want Dani zou dat worden, daar twijfelde niemand aan. Dani zelf was daar ook al zeker van. En Daan keek een beetje bedrukt. In een hoop dingen was hij Dani de baas, maar in leeren niet. Hij had nogal eens fouten in zijn sommen. Veel fouten soms. En zijn neefje maakte ze haast altijd goed. Met de taallesjes was het al net zoo.

Toen ze een poosje later aan het sommen maken waren, zag Daan het al. Dani kwam hem een eind voor. Die schreef de antwoorden zóó maar op. Hij scheen er heelemaal niet bij te hoeven denken. Kijk, nou had hij al drie rijtjes af.

„Zeg, wacht eventjes op me," zei Daan zacht.

„Jij hebt vanmorgen met loopen ook niet op *mij* gewacht," was het antwoord.

Daan had haast iets leelijks gezegd. Doch de meester keek. En vlug ging hij aan het werk. Vooruit maar. Hij moest ook klaarkomen.

Hij kwam klaar.

Maar meer dan de helft van zijn sommen was fout.

Hij kreeg onvoldoende.

Dát was toch héél erg.

2. DAAN DE EERSTE EN DAAN DE TWEEDE

Een paar dagen later was de zaak beslist.

Het jongetje, dat eerst Dani genoemd werd, heette nu Daan de eerste en daardoor werd het andere Daan de tweede.

Dani pochte er een beetje op, toen ze naar huis gingen.
Daan zei: „'t kan mij niks schelen. Wees jij maar Daan de eerste. Twee is lekker meer dan een.”

„Maar tweede is minder dan eerste,” bracht Dani daar tegen in.

„Jij weet er niks van, jô!”

„Meer dan jij.”

„Jij wilt altijd ruzie maken.”

„Nee jij!”

Zoo kibbelden ze een beetje, maar dienzelfden avond speelden ze al weer prettig met elkaar en waren de beste vrienden.

Tòch bleef Dani het fijn vinden, dat hij nu Daan de eerste was.

En Daan benijdde hem.

Op den dag, dat de meester hem den naam van Daan de tweede gegeven had, sprak hij er thuis over met moeder.

„Ik zou ook zoo graag Daan de eerste zijn, Moeder,” zei hij.

„Maar jongen, dat kan er toch maar één wezen,” antwoordde moeder. „Je moet een ander ook wat gunnen, dat weet je toch wel? Bedenk eens, hoeveel jij voor hebt bij Dani. Jij bent nooit ziek en hij zoo vaak, Jij moogt altijd buiten spelen, ook als het koud is en hij moet zoo vaak in huis zitten.”

„En hij moet zoo dikwijls een jas aan naar school,” voegde Daan er bij. „En hij heeft geen broer en zus.”

„Nee, dat moet hij allemaal missen. Laat hem dus dien naam maar gerust houden.”

„Maar ik wil ook graag knap zijn, Moeder!”

„Vraag jij dan aan den meester maar eens een boekje mee naar huis. Dan zullen we je thuis nog wat sommetjes laten maken. Marie kan je wel helpen, of ik.”

„Of Piet," zei Daan. Piet ging in de stad op school. Die wou later ook meester worden.

„Piet heeft zelf te veel werk," zei moeder. „Maar wij zullen je wel helpen."

Den volgenden dag vroeg Daan om een rekenboekje.

De meester beloofde, dat hij het zelf zou komen brengen.

Of Daan tóén blij was.

Nu gaf hij niets om dien naam, o neen, hij gunde hem Dani heelemaal. Dani zou van alles van hem kunnen krijgen, zóó blij was hij, dat de meester bij hem zou komen.

Als vader dan ook maar thuis was.

Moeder ging haast nooit uit, die had het veel te druk in huis en met den winkel, maar vader moest vaak met paard en wagen er op uit, om boodschappen te brengen aan de menschen, die buiten het dorp woonden. Dan bleef hij soms den heelen dag weg.

Maar gelukkig, vader was thuis toen meester kwam.

Dat was een feest!

Jammer genoeg mocht Daan er niet aldoor bij blijven, toen meester met vader en moeder sprak. Maar toch een heelen tijd, hoor! En meester zei, dat Daan heusch niet zoo erg dom was. Hij maakte zijn werk al veel beter dan in het eerst.

„En als ik nu thuis ook nog sommen maak, word ik vast erg knap, hè Moeder," zei Daan, toen moeder hem 's avonds naar bed bracht. „Misschien net zoo knap als Dani."

„Ja vent, we zullen ons best wel doen, dat je knap wordt," zei moeder.

„'t Is fijn om héél erg knap te zijn, maar dat kan niet iedereen en dat is ook nog niet het voornaamste. Gehoorzaam te zijn en lief voor een ander is nog meer waard. Je moet vooral niet boos op Dani zijn, als hij zijn werk beter maakt dan jij. Doe jij het maar zoo goed, als je kunt, dan is meester over jou even tevreden als over hem."

„Maar Dani is soms zoo vervelend. Vanmorgen nog zei hij, dat ik een domoor was.”

„Wat had jij toen gezegd?”

„Ik had gezegd: opschepper,” antwoordde Daan verlegen.

„Dat was van jou ook niet aardig, Daan!”

„Maar Dani is heusch een opschepper, Moeder. Vraag het maar aan de anderen.”

„Nou, 't mag wezen, wat het wil, maar schelden is leelijk en ruzie maken ook. Zul je je best doen, daaraan te denken, Daan?”

„Ja, Moeder.”

„En mijn jongen weet toch ook wel, Wie hem altijd ziet en hoort, ja zelfs in zijn hartje kijkt?”

Weer zei Daan: „ja, Moeder.” Hij keek een beetje bang. Hij had nog veel meer tegen Dani gezegd. Dat wist de Heere in den hemel nu allemaal.

't Was, of moeder raden kon, wat hij dacht, want ze zei:

„De Heer weet al de booze dingen die in je hartje zijn, maar ook al de goede. Als je Hem om vergeving bidt voor het kwade en vraagt of Hij je met het goede helpen wil, dan verhoort Hij je zeker.”

Nu klaarde Daan's gezicht weer op. Ja, de Heere Jezus wist, dat hij er spijt van had.

En moeder had gelijk. Meester was over hem zelf ook tevreden, dat had hij pas nog gezegd. Je hoefde heusch niet te denken, dat Dani meesters liefste jochie was, hoor! Lieveingetjes hield de meester er niet op na.

O nee! Vast niet!

3. EEN MOOI PLAN

Neen, lievelingetjes hield meester Jansen er niet op na. Jongens en meisjes, die hun best deden, dáár hield hij van. Als er flink gewerkt werd, vertelde hij vaak een verhaaltje en vertellen kon hij, hoor! De Bijbelsche Geschiedenis hadden ze nog nooit zóó mooi gevonden, als nu hij ze vertelde en dan Vaderlandsche, van de Batavieren en de Romeinen, schitterend gewoon.

Wat Bijbelsche geschiedenis betreft, daarin was Daan Verhoeven al gauw nummer een van de klas. Mocht zijn rekenen taalwerk nog wel eens wat minder goed zijn, bij Bijbelsche geschiedenis kwam het haast nooit voor, dat hij op een vraag geen antwoord wist. En vooral die moeilijke namen onthield hij zoo goed. Daar snapten de anderen niets van. Met die heel lastige namen was meester niet zoo streng, die behoefden ze gewoonlijk niet zoo precies te onthouden, maar Daan wist ze altijd. Dikwijls stak hij bij het begin van de les zijn vinger op en zei: „Meester, ik weet al de namen nog.”

Neen, de anderen konden dat niet begrijpen, omdat ze niet wisten, wat 's avonds bij Daan thuis gebeurde. Daar ging moeder met Daan de geschiedenis nog eens na. Daan zei, waarover meester verteld had en dan zocht moeder het in den Bijbel op. De moeilijke namen mocht hij op een papiertje schrijven en die leerde hij uit het hoofd. Met Vaderlandsche Geschiedenis kon moeder niet zoo gemakkelijk helpen, maar dan was Piet nogal eens redder in nood en zoo wist Daan daar ook tamelijk wat van.

En ook maakte hij thuis wel sommetjes uit het rekenboekje, dat meester gebracht had, maar daar hield hij niet zoo van en dat vergat hij daarom nogal eens. Daan de eerste zou hij wel nooit worden, dat begreep hij best, maar och, daar gaf

hij niet zooveel meer om. Meester noemde ze ook heusch niet elken dag bij dien naam. Soms dacht Daan, dat het enkel maar een grapje van meester geweest was. Hij kon met een heel strak gezicht soms de grappigste dingen zeggen. Daan werd dikwijls „Daan krullebol” genoemd en dat vond hij fijn. Dani heette meer dan eens Daantje. Enkel bij meester. De anderen bleven Dani zeggen. De twee neefjes waren al lang weer de beste vrienden en vonden het maar wat jammer, als ze eens om de een of andere reden niet samen konden spelen.

Er was één ding, dat de beide Daantjes al héél prettig vonden. Naar Iependaal te gaan. Ze hadden daar een oom, die op een boerderij woonde. Iependaal was een klein dorpje, dat anderhalf uur van hun eigen dorp aflei. Anderhalf uur, als je het loopen moest. Maar in de vakantie nam Daan's vader de jongens wel eens mee, als hij er met den wagen heen ging. Samen zaten ze dan naast hem en mochten op den stillen Iependaalschen weg om beurten het paard sturen. Vader ging 's morgens al vroeg weg, moest onderweg bij verschillende boeren zijn, bracht de jongens bij oom Gijs, ging verder, en haalde ze 's avonds weer af.

Was dat even fijn?

Maar zoo iets kon alleen in de vakantie en vakantie is het nu eenmaal niet altijd. Of ze er dan anders nooit kwamen? Jawel. Soms gingen ze er met Daan's moeder heen op een Woensdagmiddag. Ze moesten dan heelemaal loopen, maar dat hinderde niet, want vóór eenen gingen ze meestal op stap en waren er op die manier toch vroeg. Vader kwam ze dan 's avonds halen en zoo reden ze gezellig naar huis.

Maar den laatsten tijd gebeurde dat heelemaal niet meer. Daan's moeder was telkens ziek. Wel niet lang en niet erg, maar ze kon toch niet zoo'n eind loopen.

En Dani's moeder had nooit zoo'n lange wandeling kunnen maken.

De jongens hadden het er dikwijls over.

Dani zei wel eens: „k wou dat je vader maar 's middags naar Iependaal ging, dan konden we meerijden.”

Daan zei, dat dit vast niet kon en vroeg, waarom Dani's vader dan niet eens met ze ging. Die zat tóch altijd thuis. Maar Dani's vader had geen tijd. Die was kleermaker en had veel werk.

Toen dachten de jongens over Marie, het zusje van Daan. Die was bij moeder thuis den laatsten tijd.

Doch Marie had geen zin in zoo'n wandeling. Als die naar oom Gijs ging, nam ze de fiets.

Daan's vader en moeder praatten er samen over: „De jongens gaan er zoo graag heen,” zei moeder.

„Ja, en de winter staat voor de deur. Dan kunnen ze heele-

maal niet. Zouden we ze er alleen op uit durven sturen?"
„Ik heb er ook al eens over gedacht," antwoordde moeder,
„en och, waarom zouden we het eigenlijk niet doen? De jongens weten den weg en dwalen kunnen ze ook niet, als ze eenmaal op den Iependaalschen weg zijn. Tot zoover zou Marie ze weg moeten brengen."

„Ja," zei vader, „onze Daan is flink genoeg en hij zal het maar wát leuk vinden. Als Dani's ouders het ook aandurven, mogen de jongens den volgenden Woensdag gaan."

Daan's vader ging naar oom Jan en tante Cor, de ouders van Dani, dienzelfden avond nog.

Eerst hadden die wel bezwaren, maar ten slotte vonden ze het goed.

4. O, O, DIE BENGELS!

't **W**as Woensdagmorgen.

De ouders van Daan en Dani hadden hun jongens niets verteld.

't Moest een verrassing blijven. Maar nu op dezen Woensdagmorgen mochten de kereltjes het weten.

Dani's moeder zei: „maak nou maar eens vlug voort met boterham-eten. Als je bij Daan komt, zul je iets hooren, wat je wel bevallen zal."

Dani at uit alle macht. Hij had nooit veel trek, maar de boterham en 't glas melk moesten er in.

Daan wist niet, wat hij zag, toen zijn neefje daar al zoo vroeg kwam aangestapt. Hij was zelf nog niet eens klaar.

„Wat is er?" riep Dani, zoo gauw hij binnenkwam.

„Niks," zei Daan. „Jij bent erg vroeg vandaag."

„Tante, wat is er?" Dani vroeg het nou maar aan Daan's moeder, want hij zag dat die een beetje lachte.

„Goeiemorgen, Dani!"

„O, dag, Tante! Ja, ziet u, dat was ik vergeten, maar Moeder zei, dat ik hier wat hooren zou.”

„Je hoort de klok halfnegen slaan, als je nog even wacht,” grapte Marie.

Dani keek van de een naar de ander. Hielden ze hem voor den mal? Was er niets? Daan zette ook al zoo'n verwonderd gezicht.

Daar kwam Daan's vader binnen.

„Zoo, neef Daniël,” zei hij.

„Dag, Oom.”

„Dat jongetje vraagt, wat er is,” zei Daan's moeder.

„Zoo, dan moet dat jongetje me eerst eens vertellen, of hij goed loopen kan.”

„Ja, Oom, dat kan ik wel,” zei Dani.

„Wel heelemaal naar Iependaal?”

„O ja Oom, ja Vader, mogen we? Gaat Marie mee? Komt u ons halen met den wagen? Gaat u mee, Tante?”

Daan's vader en moeder lachten om al die vragen.

Marie zei: „ik zou jullie danken om zoo'n eind te tippelen.”

Moeder zei: „en ik mag niet zoover loopen van den dokter.”

Vader zei: „ik kom jullie vanavond met den wagen halen.”

„Maar hoe moeten we er dan komen?” vroeg Daan.

„Samen.”

De jongens keken elkaar aan, zeiden eerst niets, maar, toen Daan in een luid gejuich uitbarstte, deed Dani dapper mee.

„Fijn! Eenig! Doll! Samen dat heele eind loopen.”

„Ja, samen dat heele eind lóópen,” zei Daan's vader. „Dat zeggen jullie goed. Loopen, zie je en niet spelen. Jongens, die al bijna negen jaar zijn, kan ik zeker wel vertrouwen, hè?”

„Ja, Vader,” zei Daan.

„Ja, Oom,” zei Dani.

„Bij de boeren, waar ik met boodschappen kom, hebben ze

ook wel kinderen, die elken dag een uur naar school moeten loopen, kinderen, kleiner vaak dan jullie. Daarom dacht ik: wat die kleine jongens elken dag zonder vader en moeder doen, kunnen zoo'n paar groote kerels zeker wel eens voor een keertje. Ik was alleen maar bang, dat jullie niet zoudt willen."

De jongens lachten. Niet willen, stel je voor! Dat was natuurlijk maar een grapje.

„Dus jongens, dat is afgesproken, hè? Jullie loopt aan één stuk door, blijft nergens kijken, komt vooral niet aan den waterkant en doet er niet meer dan anderhalf uur over. Ik heb met tante afgesproken, dat jullie hier kwart voor eenen zult weggaan, dan kun je kwart over tweeën er zijn. Denk er om, als jullie er dan nog niet zoudt wezen, zou tante ongerust worden. Marie brengt jullie tot den Iependaalschen weg en dan heb je maar al rechtuit te loopen."

Meester Jansen moest de jongens dien morgen nogal eens verbieden.

„Maar jongens, wat mankeert jullie toch," zei hij ten slotte. „Niet werken en wel praten, dat zou schoolblijven kunnen worden."

Wat schrokken ze.

Verbeeld je, schoolblijven! En dat vandaag, nu ze om kwart voor eenen op pad zouden moeten zijn. Dani werd al heel bang en zei met een benauwd stemmetje: „we moeten vanmiddag samen naar Iependaal."

„Och me lieve Daantje, durf je dat niet goed?" zei meester.

„Ja meester," riepen de twee Daantjes lachend.

„Nou, als je dan wel durft, moet je heelemaal niets meer tegen elkaar zeggen, anders hebben jullie vanmiddag onderweg niets meer te praten."

Eindelijk ging de school uit. Wat renden ze. Daan hield

Dani vast, dat die beter mee zou kunnen en Dani repte zich, àl wat hij kon.

Precies kwart voor eenen stapten ze met Marie weg. Marie had de fiets bij zich, om terug te kunnen fietsen. Nu mochten de jongens om beurten er een eindje op, terwijl Marie ze vasthield. Dat was wel leuk, maar toch vonden ze het nog véél leuker, toen Marie terugging en ze alleen liepen op den langen rechten weg naar Iependaal.

't Was al October, maar toch nog mooi weer. 't Zonnetje scheen zoo lekker, of het nog zomer was. De jongens meenden, dat het nog nooit zulk mooi weer was geweest en ze nog nooit zoo prettig uit waren gegaan, dan nu met z'n tweeën.

„Vind jij het zoo niet veel leuker, dan toen je Moeder mee-ging, Daan?”

„Nou, met Moeder was het toch ook erg fijn, hoor!”

Daan had het heel eventjes verdrietig gevonden, toen hij wegging. Moeder zag zoo wit. Ze werd vast weer ziek. En dat was niet prettig.

„Ja, 't was met je Moeder wel leuk,” antwoordde Dani, „maar zoo samen is het toch ook echt.”

„Willen we hard gaan loopen? Niet zoo erg hard, maar toch een beetje, dan zijn we nog eerder bij Tante.”

Dat vond Daan een goed idee. „Weet je wat? Dan loopen we van den eenen telefoonpaal tot den anderen hard en dan weer tot den volgenden zacht.”

Of ze opschoten!

Reusachtig, hoor!

Maar — toen kwamen ze bij een boerderij, waar appels geplukt werden. Op zij van het hek was een groote boomgaard vol boomen met dikke, roode appels. Er lag maar een smal slotje tusschen boomgaard en weg, dus stonden de jongens al gauw aan den slootkant.

„O, er liggen appels in de sloot ook,” riep Daan. „Zullen we die er uit halen?”

Dani had wel trek in een appel, maar de slootkant was steil en ze mochten immers niet aan het water komen?

Toen hij dat echter zei, antwoordde Daan: „daarmee bedoelde Vader het kanaal. In zoo'n slootje kun je niet verdrinken.”

„Nee, kleine aap,” riep een boerenknecht, die het hoorde, „nee, verdrinken zul je er niet in, maar je kon toch wel eens pikzwart er uit komen, als je er inviel.”

„'k Ben niks bang,” riep Daan terug.

„Gun hem een modderbad,” zei een jongen van een jaar of twaalf.

Daan was al aan het probeeren. Z'n rechtervoet op dien uitstekenden graspol, even wippen, ja, dat hield wel. Toen zijn linker wat lager, dat ging ook. Als hij nu zijn rechtervoet daar in de laagte kon krijgen. . . .

Daar suisde een appel over zijn hoofd, ketste op den weg, o, die Dani had hem. 't Zou dan maar veiliger zijn ook op den weg terug te gaan, want zie je, hij stond hier nu wel goed, en als hij zijn rechtervoet daar in de laagte had, ja, dan was hij heel dicht bij de appels, maar hoe kreeg hij zijn voet daar en waar zou hij plaats voor den linkervoet vinden? Moeizaam klauterde hij terug. De jongen aan den anderen kant lachte.

„Há, ik dacht, dat jij niks bang was!”

Daan deed, of hij het niet hoorde.

Dani knauwde op den appel.

„'t Is een harde, hoor!”

„Geef mij een stukje.”

„'t Is vies om stukken af te bijten en aan een ander te geven,” zei Dani.

„Jij houdt hem liever zelf,” bromde Daan.

„Krijg ik er ook een, baas?" riep hij toen.

Werkelijk gooiden ze voor hem ook een appeltje over de sloot. Ja een appeltje, een klein, zoet appeltje. Erg lekker vond Daan het niet. Als ze straks aan dien anderen boom begonnen, waar die groote roode aan hingen en ze kregen er dáár eens een van! Dát zou fijn wezen. Maar ze begonnen voorloopig nog niet aan dien boom en hoe de jongens ook riepen, er kwam geen appel meer over de sloot.

Eindelijk gingen ze maar weg.

„Hoe laat zou het nou al zijn?"

Daan schrok op bij die vraag van Dani. Ze hadden een heelen tijd bij die appelplukkerij gestaan, dat was zeker.

„Laten we maar weer hard gaan loopen, Dani!"

Zoo gezegd, zoo gedaan.

„Nou zachtjes," zei Dani, toen ze bij den volgenden telefoonpaal waren.

„Och jô, nog een eindje.... We kunnen best nog verder."

Bij den daarop volgenden paal wou Daan evenwel nog verder rennen, maar nu bleef Dani achter.

„Ik kan niet meer," klaagde hij. „Ik heb zoo'n steek in mijn zij."

„Jij kan ook niks," mopperde Daan.

„En jij kan een heeleboel. Jij kan appels uit een sloot halen," plaagde Dani.

„Dat kon ik wel, maar ik wou niet," antwoordde Daan.

„Waarom niet?"

„Daarom niet."

„Je durfde niet."

„Ik niet?" riep Daan verontwaardigd. „Ik durf alles."

Dani lachte hem uit.

„Ja.... ik durf alles," zei Daan.

„Alles," smaalde Dani.

„Nou, toch veel meer dan jij. Ik durf wel met dat bootje over het kanaal varen.”

„Ik ook,” zei Dani.

„Doen?”

„k Weet niet, hoe het moet.”

„Dat jok je. 't Is net zoo'n ding als van Oom Gijs en daar zijn we al zoo vaak mee overgevaren.”

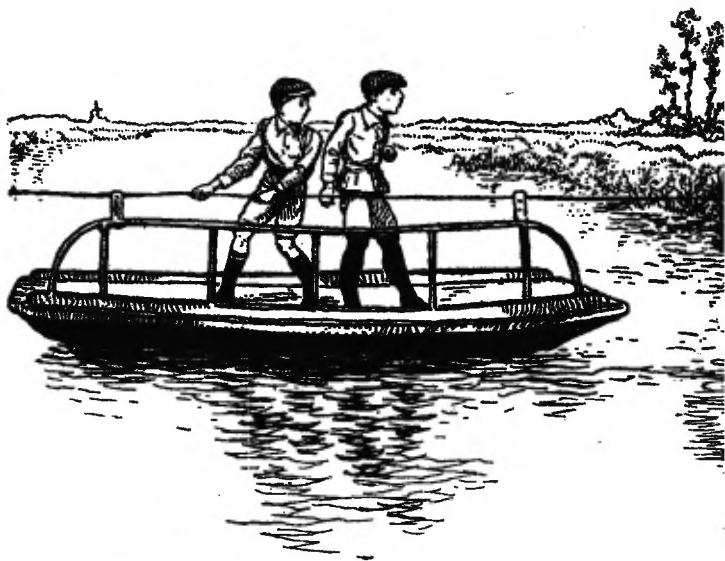
„Toen waren de groote jongens er bij.”

„Zie je nou wel, Danietje, je durft niet.”

„Jij ook niet.”

„Dat zul je zien.”

't Bootje, dat ze bedoelden, was een klein pontje. Over de vaart, die niet breed was, had de boer die daar woonde, een dikken ijzeren draad gespannen. Als je nu op het pontje

stond, kon je, door aan dien draad te trekken, aan den overkant komen. Verschillende boeren hadden zoo'n vaartuigje, omdat ze dan gemakkelijk aan den anderen kant kwamen. De bruggen lagen een heel eind uit elkaar.

Weldra waren ze bij het pontje. Met een trapje kwam je beneden aan het water.

„Wil je zien, dat ik durf?” vroeg Daan en ging de vier tredjes af. Dani volgde.

Daan sprong er op, liet het een beetje wiebelen.

„Je durft toch den ketting niet los te maken,” zei Dani.

Daan nam den ketting, waarmee het pontje vastlag, in de hand. 't Was eigenlijk niet eens z'n bedoeling, werkelijk

over te varen, maar nu die Dani maar bleef zeggen, dat hij niet durfde. . . .

„Drommelsche jongens, wil je dat laten!” hoorden ze ineens en zagen den boer met groote stappen het erf afkomen.

„O Daan, de boer!”

„Kom jô, vooruit!” gebod Daan en trok Dani op het pontje. Den ketting had hij laten vallen, vlug trok hij aan den ijzeren draad en met een ruk schoot het pontje van den wal, juist toen de boer den weg overstak. Ze waren al midden in de vaart, toen hij op de onderste tree stond op te spelen, om er bang van te worden.

„Kom terug, rakkers van jongens, kom terug, of ik zâl jullie. Hóór je me niet? Terûgkomen zeg ik je. 'k Zal je fijn slaan, als ik je in handen krijg. 'k Zal den veldwachter op jullie afsturen.

Komen jullie terug? 'k Zal jullie in het dievenhok laten stoppen."

't Pontje was intusschen aan den anderen kant gekomen.

Daan's wangen gloeiden en zijn hart bonsde hevig.

Dani huilde.

„O, laten we teruggaan, Daan!"

„Ben je mal, jô? Dan slaat hij ons, of hij sluit ons op. Kom, geef me een hand!"

„Nee, ik durf niet," huilde Dani.

„Nou, blijf er dan voor mijn part den heelen middag staan," zei Daan en sprong aan land.

Nu sprong Dani hem na, met zooveel kracht, dat het pontje een heel eind terugschoot en hij zelf op zijn knieën viel.

„Au-au-au," jammerde hij.

„Flauwert, kom mee. We moeten hard loopen. Die boer kan wel een auto hebben en ons daarmee achterna komen. Als hij over de brug rijdt, krijgt hij ons vast."

„Hij kan ook wel op de fiets komen," zei Dani en zette het meteen op een loopen. „O, als dât gebeurde...."

't Was een wonder, zooals die Dani nú loopen kon. Hij keek naar geen telefoonpalen, hij liep maar, liep maar.

't Was dezen keer Daan, die het eerst stil stond. Even kijken, of de boer nog te zien was. O ja, hij stond met een langen stok het pontje naar zich toe te trekken.

Gelukkig, hij had het terug. Nu zou hij ze ook verder wel met rust laten. Bij Daan zakte de angst weer. Straks was hij wel heel bang geweest, hoor! Maar als die boer zoo kalm daar stond, hoefde je niet zoo benauwd te zijn.

Dani was er nog niet zoo gerust over. Telkens keek hij angstig om. Maar niets was er te zien op den stillen weg.

Toen ze bij de brug kwamen gingen ze die over. Nu nog een kwartiertje en ze waren er.

„Zouden we nog op tijd zijn?" vroeg Dani.

„Wel ja, jô, we hebben haast aldoor hard geloopt. Wrijf je gezicht maar af. Anders zien ze, dat je gehuild hebt.”
Tante stond met Gerda en Kees al naar ze uit te zien. Fijn, hoor!

Nu was alle narigheid vergeten.

5. EEN PRETTIGE MIDDAG, MAAR

„Zoo jongens,” zei tante, „k ben blij, dat jullie er zijn. Wat een kleur hebben jullie. Zóó hard geloopt?”

„Ja, Tante, we hadden een poos naar 't appels plukken staan kijken bij een boer, een eind voorbij de brug en toen waren we bang, dat we te laat zouden zijn.”

Dani schoof op zijn stoel heen en weer. Die Daan vertelde maar. Straks zei hij het ook nog van het pontje.

Nee, zoo dom was hij niet. Dat zou hij niet vertellen. Tenminste niet aan tante.

„Wij hebben zulke leuke biggetjes,” zei Gerda. „Ga je mee kijken?”

„Ja, ja, dat komt nog wel,” zei tante. „Laat de jongens nu eerst maar eens rustig zitten. Ze zullen wel moe zijn. Lusten jullie een glas karnemelk, jongens?”

Nou, daar hadden ze wel zin in. Ze waren warm en dorstig van het loopen.

Toch — heel lang hielden ze het binnen niet uit. Al gauw waren ze met Gerda en Kees bij het hok, waarin de biggetjes met hun moeder lagen. Vervolgens ging het naar de veulentjes, de konijntjes, o, er was een heele massa te zien en er was weer zooveel bijgekomen, sinds ze het laatst hier waren. Ze gingen ook naar den boomgaard en mochten er appels eten, zooveel ze maar wilden. Er lagen er genoeg in het gras.

„Suffers zijn jullie eigenlijk geweest, om zoolang bij dien

boer te staan roepen om een appeltje. Je hebt ze hier maar voor het oprapen," zei Kees.

„Er lagen er ook in de sloot," zei Daan en dacht toen meteen weer aan het avontuur met het pontje.

„Als ze een poosje in de sloot gelegen hebben, zijn ze tóch niet lekker meer," verklaarde Kees.

„Kom maar mee, dan kun je zien, hoeveel er hier in de sloot liggen. We halen ze er nooit uit, omdat ze zoo naar de modder smaken."

Op dat oogenblik werd Gerda geroepen. Ze moest een boodschap voor haar moeder doen. Nu waren ze met Kees alleen. Die Kees was een groote jongen. Hij zat al in de

hoogste klas. Daan had er erg veel zin in, hem van het pontje te vertellen. Als hij zijn mond maar hield. Zou hij? „Zeg Kees, zullen we eens met het pontje overvaren,” begon Daan. „Ik kan het heelemaal alleen.”

„Dat zal wel,” lachte Kees.

„'t Is heusch. Vanmiddag nog gedaan, waar Dani?”

Dani knikte van ja.

Kees luisterde naar het verhaal. Zijn oogen glommen van pret. „O, dat is bij Baggerman geweest,” zei hij. „Dat is toch altijd zoo'n mopperaar.”

„Ken je hem?”

„Nou, en of. Hij komt dikwijls bij Vader.” •

„Je zult het hem toch niet vertellen?”

't Was Dani, die angstig dit vroeg.

„Zeg, waar zie je me voor aan,” zei Kees. „Dacht je soms dat ik nog een jochie uit de derde klas was? Een klikkertje?”

„Jongens uit de derde klas klikken heusch ook niet,” zei Daan, die het voor zijn klas opnam.

„O ja, jij zit daar ook nog, hè? Je bent groot genoeg voor de vijfde.”

Daan rekte zich eens uit.

Dani zei: „de meester noemt mij Daan de eerste en hem Daan de tweede.”

„Nou, zeg dan maar aan je meester, dat hij hem Daan de dappere moet noemen. Ik vind het een reuzestuk met dat pontje.”

Of die Daan in zijn schik was. Dat zei daar Kees, hun groote neef, die zelf van alles durfde. Daan de dappere! Als zóó de meester hem eens noemde.

Maar dat zou wel nooit gebeuren. De meester zou nooit weten van het pontje.

En als hij het wist. . . .

Daan kreeg ineens een minder prettig gevoel.

De meester!

Hoe zou die zoo iets vinden? En vader en moeder?

Nu werd dat gevoel nóg onprettiger. Vader had gezegd, dat zij niet aan den waterkant mochten. Nu had hij het tòch gedaan.

En als die boer hen eens kende? 't Kon wel een klant van vader zijn. O, als hij het dan eens vertelde!

„Zeg Kees, weet jij ook of mijn Vader bij Baggerman met boodschappen komt?”

„'k Geloof het niet,” antwoordde Kees. „En al was het zoo, wat dan nog? Jòu kent hij toch vast niet.”

Och nee, natuurlijk niet. Daan wou er nu niet meer aan denken. 't Moest een heel prettige middag zijn.

't Werd een prettige middag. Toen oom met de anderen kwamen theedrinken, vond hij goed, dat Jan en Gerrit niet meer meegingen het land in. Jan en Gerrit waren broers van Kees. Jan was dertien en Gerrit veertien jaar. Ze werkten anders den heelen dag, maar nu mochten ze ter eere van de neefjes thuis blijven. Zoo waren ze dus met hun zessen. Ze deden verstoppertje. 't Viel niet mee ze te vinden, als je „hem was”, hoor! Er waren zóóveel mooie plekjes op de boerderij. Maar des te leuker was het, als je je zelf verstoppen mocht. Daan kroop een keer boven in een hooiberg en kon zoo lekker Kees zien, die aan het zoeken was, zonder dat Kees hem in de gaten had. O, de middag vloog om en het was tijd van boterham eten, eer ze het wisten. Toen ze daarna weer naar buiten wilden, merkten ze, dat het was gaan regenen. De lucht was ook al erg betrokken, terwijl ze nog aan het spelen waren. Wel jammer, dat ze nu binnen moesten blijven, maar in het groote achterhuis vermaakten ze zich ook opperbest en ze vonden het niets prettig, toen Daan's vader verscheen. Gelukkig ging

hij nog een poosje naar binnen, maar al spoedig kwam nu het uurtje van weggaan.

„Wat zullen we nat worden,” zei Dani. Daan lachte. Ze zouden wel onder het zeil mogen. Daar zat je maar wat echt. Vaders wagen was een open brik, maar hij had altijd een zeil over de boodschappen liggen.

Ja, ze mochten onder het zeildoek.

Eenig was het daar.

De kisten, waar alles in geweest was, waren zoo goed als leeg, maar vader had uit Bergkerk een partij klompen meegebracht. Zoo was er niet heel veel ruimte, maar dat maakte de zaak nog mooier. Stijf tegen elkaar zaten ze met hun rug tegen de klompen en aan elken kant een kist.

De heele familie kwam kijken, toen ze opgeladen waren, zooals vader het noemde.

„Zie zoo, allemaal mijn koopwaar gezien? Dan het zeil er over!”

„Krijgen ze het er niet te benauwd onder?” vroeg tante.

„Wel nee. Er zijn luchtgaatjes genoeg in, hoor,” antwoordde Daan's vader.

Weldra reden ze het erf af. Tik — tik — tik, deed de regen op het zeildoek.

„Jammer dat het donker is,” fluisterde Daan. „Anders konden we door de gaatjes kijken, of we al bij Baggerman waren.”

„We konden hem dan vragen, of we nog eens overvaren mochten.”

„Ja, en of hij den veldwachter al gewaarschuwd had.”

De jongens gierden het uit.

„Hij zou ons fijn slaan,” zei Dani.

„Hij wou appelmoes van ons maken,” zei Daan.

„Menschenmoes,” antwoordde Dani. „Appelmoes maak je van appels.”

„Hij is een menscheneter. Daar komt hij aan. Hap-hap-hap.”
Daan deed, of hij Dani in de wang beet. Dani moest er zóó
om lachen, dat de klompen er van in beweging kwamen.

„Stil zijn, jongens,” waarschuwde Daan's vader.

Toen werden ze stil. Heel stil zelfs, want Dani kreeg slaap
en begon een beetje te dutten.

Daan bleef klaar wakker.

„Tik-tik-tik,” zei de regen.

„Tik-tik-tik,” begon nu ook een kloppertje binnen in Daan.
Hij drukte de hand tegen de borst, tegen de keel, tegen het
hoofd. Hij wist niet, waar het zat, maar het tikte nog harder
dan de regen.

Hij had kwaad gedaan.

Als nu straks moeder vroeg of hij plezier had gehad, wat
moest hij dan? Ja, hij had wel plezier gehad, veel zelfs.
Maar zou moeder niet aan hem kunnen zien, hoe het klopte
daar van binnen? Moeder zag zooveel.

Als moeder maar niets vroeg. Als moeder maar niets merkte.
Gunst, nu reden ze al over de straatsteen. Nu waren ze
er gauw. Ze zouden eerst bij Dani's huis stilstaan en dan —
nog heel eventjes — dan waren ze thuis, bij moeder.

Maar Daan zag dien avond zijn moeder niet meer. Ze was
weer ziek geworden. Marie liep met rood geschreide oogen.
Moeder had zoo'n pijn gehad.

Nu sliep ze.

Zonder zijn moeders nachtkus moest Daan dien avond naar
bed.

Lang lag hij wakker.

Hij huilde.

Maar geen mensch hoorde hem.

VI. NOG MEER VERDRIET

Den volgenden morgen zag Daan zijn moeder wel, maar ze vroeg hem niets.

Dacht je, dat hij daar blij om was? Nee hoor!

't Was zoo ongewoon, dat moeder niets vroeg.

't Kwam, doordat ze nog zieker geworden was.

Ze bleef in bed liggen.

O, wat was dat akelig!

Veel liever had Daan haar alles verteld.

Op weg naar school wou Dani nog over de pret van den vorigen dag spreken, maar Daan gaf haast geen antwoord. Daan werd nog verdrietiger als hij aan gisteren dacht.

In school werd het ook al niet beter.

Ze begonnen met Bijbelsche Geschiedenis. De meester vertelde van Jakob en Ezau.

Jakob bedroog zijn vader.

Dat was heel erg.

Maar Daan had ook zijn vader bedrogen. Wel niet zoo erg als Jakob, maar toch was het oneerlijk geweest, aan het water te komen. Hij had beloofd, het niet te doen.

Jakob moest vluchten.

Dat was zijn straf.

Hij dacht niet, dat het voor zoo erg lang zou wezen. Zijn moeder zou hem een boodschap sturen, als Ezau niet meer boos was! Maar die boodschap kon ze nooit sturen, want Ezau bleef boos en toen erg veel jaren later Jakob eindelijk terugkwam, was zijn moeder al dood.

Daar schrok Daan van.

Jakob's moeder was natuurlijk eerst ziek geworden en toen gestorven.

En zijn moeder was ook ziek. O, als die ook eens stierf.

Als dat eens gebeurde, omdat hij zoo ongehoorzaam geweest was.

Bijna kwamen de tranen. Daan drong ze terug.

Hij wou niet huilen.

Maar hij was wel erg verdrietig en heel, héél bang.

Kon hij er maar met iemand over spreken.

Maar met wie?

Hij kon toch aan niemand vertellen van dat pontje?

Onder het speelkwartier vertelde hij aan Dani van zijn angst. „Zou mijn Moeder nou ook sterven, omdat ik gejokt hebt?”

„Wel nee,” zei Dani. „Jouw Moeder is tegenwoordig zoo dikwijls ziek en ze wordt toch telkens weer beter. En je hebt toch eigenlijk niet gejokt. Als je Vader nou gevraagd had, of je aan den waterkant geweest was en je hadt dan nee gezegd, dan had je gejokt, maar nou niet.”

Ja, dat was waar. Echt gejokt had hij niet, maar toch. . . . Zoo heel gerust werd Daan nog niet.

„Je Moeder zal om twaalf uur wel weer op zijn,” zei Dani. Daan hoopte het en na het speelkwartier was hij weer wat vrolijker. Als moeder straks op was, zou alles weer goed zijn. Maar moeder lag nog in bed toen Daan thuiskwam. Marie had weer gehuild, dat kon je zien.

Vader keek erg bedrukt.

„Mag ik even naar Moeder?” vroeg Daan, toen ze gegeten hadden.

„Nou, héél eventjes,” zei vader.

„Bent u erg ziek, Moeder?”

„Nogal, Daan!”

„U zal — u zal —”

Daan barstte in snikken uit.

„Kom eens wat dichterbij, mijn lieve beste Daneman,” zei moeder.

Daan kwam vlak bij het ledikant. Moeder nam zijn hoofd tusschen haar handen en lei het even naast zich op het kussen.

„Mijn Daan is al zoo'n groote jongen, nu moet hij ook flink zijn. Moeder is wel erg ziek, maar er is veel kans, dat ze over een poosje heelemaal beter is. Misschien moet ze een tijdje het huis uit, dat zal de dokter vanmiddag komen zeggen, maar als dat zoo is, moet je niet al te bedroefd zijn, hoor vent! Je moet dan maar heel lief zijn voor Marie en gehoorzaam doen, wat vader en zij zeggen. En bovendien, Daantje, je kunt veel voor moeder doen. Je kunt bidden. Denk er maar eens aan hoeveel menschen de Heere Jezus beter maakte, toen Hij op aarde was. Hij is nog even machtig, jongen! Hij hoort en ziet ons elk oogenblik. Hij kan helpen, Hij alleen.

Zul je voor moeder bidden, Daan?”

„Ja, Moeder,” zei Daan.

„Dat is goed, jongen! Als we alles aan den Heere overgeven doen we het beste, wat we kunnen. Geef me nou maar een zoen en ga dan naar school. 't Zal wel tijd worden.”

Daan kuste zijn moeder. Heel stijf hield hij haar vast.

„O Moeder, als u maar niet weg hoefde. Als u hier maar mocht blijven.”

„'t Is ook nog niet heelemaal zeker, vent! Vanmiddag komt de dokter met nog een dokter en als ze vinden, dat ik hier beter kan worden, dan ga ik niet weg. Maar als ze zeggen, dat het hier niet kan, dat ik een poosje naar het ziekenhuis moet, dan is dat beter.”

Ja, dat begreep Daan ook. Hij was nu wat minder bedroefd. Moeder had gezegd, dat hij bidden moest. Dat zou hij doen, nu dadelijk. 't Kon nog wel voor schooltijd. In het kamertje, waar hij met Piet sliep, knielde hij neer en bad of zijn

Moeder weer beter worden mocht en of ze asjebliëft niet naar het ziekenhuis hoefde.

's Middags, toen meester bad, bad Daan wéér voor zijn moeder. En toen meester bij het uitgaan der school dankte, bad Daan voor den derden keer.

Hij vloog naar huis, zonder zelfs op Dani te wachten. Hij was er zoo nieuwsgierig naar, wat de dokters gezegd hadden. Hè, als nu zijn gebed eens verhoord was en de dokters gezegd hadden, dat moeder thuis mocht blijven, en als ze dan eens een heeleboel beter was en weer opzitten mocht! Maar toen hij thuiskwam zag hij al direct, dat dit niet zoo was. Vader was thuis, stel je voor, vader, die anders Donderdagsmiddags altijd weg was.

Tante Cor, Dani's moeder, kwam net met een koffer van boven. En er was ook een verpleegster. Dienzelfden dag moest moeder nog weg, zei Marie.

Over een half uurtje al. De auto zou wel gauw komen.

Weg waren al Daan's blijde gedachten.

„Mag ik naar Moeder, Vader?”

„Nee, vent, dat kan op het oogenblik niet. Straks, eer moeder weggaat, mag je haar even gedag zeggen, maar nu moet je hier blijven.”

Vader ging weer naar boven. Marie ook.

Tante liep druk heen en weer. Niemand bemoeide zich met Daan. Niemand dacht er aan hem een kopje thee te geven, zooals moeder anders deed. Och, hij zou niet eens thee lusten. Als hij maar bij moeder mocht zijn. Als ze zijn hoofd nog maar eens tusschen haar handen nam.

Het duurde niet lang of de auto kwam voor.

Toen mocht Daan zijn moeder gedag zeggen.

„Maar niet huilen, hoor!” zei vader. „Anders wordt moeder cok zoo verdrietig en dat is niet goed voor haar.”

Niet huilen.

Dat was moeilijk. Maar het moest voor moeder.

Even drukte Daan zijn koude wang tegen moeders warm gezicht.

Moeder gaf hem een kus.

„Je weet wel, hè Daan, wat we vanmiddag afspraken,” zei ze.

„Ja, Moeder,” zei Daan.

Toen lachte moeder tegen hem en één oogenblik leek het, of ze niet ziek was.

Maar ze was het wel echt.

Lang stond Daan de auto na te kijken.

Toen ging hij naar binnen en huilde, huilde, zooals hij nog nooit gehuild had.

Tante Cor nam hem mee. Dan kon hij wat met Dani spelen, zei ze.

Maar Daan speelde dien avond niet.

7. JE MOET HET VERGETEN

Toen Daan thuiskwam, was zijn vader nog niet terug uit de stad. Marie en Piet zaten samen in de kamer. Daan had bij tante al een boterham gegeten en nu zei Marie, dat hij maar naar bed moest gaan.

„Mag ik niet opblijven tot Vader thuiskomt?”

„Nee,” zei Marie. „Je bent gisteravond ook al laat naar bed gegaan. Vader kan nog wel heel lang wegblijven.”

Verdrietig ging Daan naar boven. Van Marie mocht altijd zoo weinig. Alleen kleedde hij zich uit, kroop in bed, knipte het licht uit. Een jongen van haast negen kan dat ook wel alleen, hè? Ja zeker. Maar Daan was nu eenmaal gewend, dat moeder bij hem kwam, om hem toe te dekken en dat miste hij nu héél erg.

Weer huilde Daan.

O, als hij nu maar even bij moeder mocht zijn!
Gunst, nu had hij niet eens gebeden. En hij zou nog wel
voor moeder bidden. Hoe kon hij dat vergeten.

't Kon nog.

Dan maar weer er uit.

Hij zou het maar in donker doen. O weel! Daar stootte hij
tegen den stoel, waarop zijn kleeren lagen. De stoel schoof
tegen de tafel. Dat maakte leven.

„Zeg, breek je den boel af?” riep Marie. „Ben je nog niet in
je bed? Gauw een beetje, hoor!”

Vlug kroop Daan er weer in, trok de dekens over zich heen
en wachtte af, wat er gebeuren zou. Zou ze komen, om te
vragen, wat hij gedaan had?

Nee, 't bleef stil beneden.

Toen bad Daan maar in bed. Er nog eens uitgaan durfde
hij niet.

Een poosje later kwam vader thuis. Zou hij niet even naar
boven komen? Neen, vader bleef beneden.

Dat speet Daan erg. Hij had zoo graag nog wat van moeder
gehoord. O, maar hij zou wakker blijven tot Piet boven
kwam. Die zou het hem wel vertellen. En Daan blééf
wakker.

't Duurde nog een tijd, eer Piet kwam.

Eindelijk, daar was hij.

„Piet!”

„Lieve tijd, Daan, ben jij nog wakker? En wat lig je er raar
in. Al de dekens aan 't voeteneind losgetrokken. Wacht
maar, dat zal ik wel eens voor je opknappen.”

't Leek ineens niet meer zoo akelig, nu Piet er was. Piet was
altijd veel aardiger dan Marie, vond Daan.

De dekens werden aan het voetenend er in gestopt, het
kussen goed gelegd, Piet wist, hoe het moest, hoor!

„Zeg Piet, wat zei Vader van Moeder?”

„Nou, niet veel. Denkelijk wordt ze Zaterdag al geope-
reerd.”

„Geopereerd?” riep Daan verschrikt.

„Natuurlijk. Daarvoor is ze toch weggegaan?”

„O, ik vind het zoo erg,” huilde Daan. „Opereeren, dat is
opensnijden, hè?”

„Ja, dan halen ze het zieke er uit en dan wordt Moeder
weer beter.”

„Als ze maar — leven blijft.”

„Wel ja, jô. Vader zei, dat de dokter alle hoop gaf. Zooals
ze den laatsten tijd was, met al die pijn, was het toch
ook erg.”

„Ik ben zoo bang. Ik had haar nog een heele boel willen
zeggen.”

„Nou, jij hebt haar nog gezien. Ik heb haar niet eens gedag
kunnen zeggen. Toen ik uit de bus kwam, was ze al weg.”

Daar had Daan niet aan gedacht.

„Wat akelig voor je, Piet!”

„Ja, maar morgen mag ik even bij haar. Vader komt me om
drie uur uit school halen en dan gaan we samen even naar
haar toe.”

Nu vond Daan, dat Piet wel erg goed af was. Hij zou mor-
gen moeder zien en met haar praten. O, als hij, Daan, dat
ook eens kon. Hij zou het haar zoo graag vertellen van gis-
teren. Hij ging het hoe langer hoe verschrikkelijker vinden.
Als Piet het haar eens vertelde!

„Zeg Piet.”

„Ja, wat is er?”

„Ik — ik wou — ik heb gisteren iets gedaan, wat niet mocht.
Ik wou, dat Moeder het maar wist.”

„Daar zou ze ook niet bepaald van opknappen,” zei Piet.

„Mag ik het ook weten?”

Daan vertelde het.

„Gunst, is dat alles? 't Is goed afgeloopen, dat is het voor-
naamste. Of hebben jullie natte voeten gehaald?”

„Nee, maar ik mocht toch niet aan 't water komen.”

„Nou, denk daar dan maar aan, als het weer eens gebeurt.”

„Kees zei, dat ik „Daan de dappere” moest heeten.”

Piet lachte. „Net iets voor Kees,” zei hij.

„Aan Vader durf ik het niet vertellen, aan Moeder wel, ten-
minste, dat geloof ik.”

„Vertel jij het maar aan niemand en vergeet het zou gauw
mogelijk,” raadde Piet. „Ik ben blij, dat Moeder het niet
weet. Anders lag ze er dag en nacht over te denken, dat je
nog wel eens zoo iets kon uithalen. Ze zou geen rust hebben.
En Vader heeft nou ook wel wat anders aan z'n hoofd. Er
niet meer aan denken, Daantje, dat is het beste. En nou
gaan we slapen.”

Even later was het weer donker in 't kamertje.

En het duurde niet lang, of beide jongens sliepen.

8. ALS DAAN MAAR VERGETEN KON!

„Er niet meer aan denken,” had Piet gezegd.

„Dien raad wou Daan opvolgen. Er was ook zooveel
vreemds, zooveel wat Daan's gedachten in beslag nam.

Ten eerste, dat vrouw Zwart er was. Vrouw Zwart kwam
wel eens werken, als het erg druk was, maar nu was ze ge-
woon in huis en deed alles, wat anders moeder deed. Marie
stond den heelen dag in den winkel. Gewoonlijk was vader
Vrijdags en Zaterdags veel thuis, maar Vrijdagmorgen was
hij al vroeg met den wagen weggetrokken en zou 's middags
weer naar de stad gaan.

Vrouw Zwart de baas in huis, Marie in den winkel, dan was
Daan maar liefst ergens anders.

Hij was er wel benieuwd naar, wat Piet over moeder zou
vertellen.

„Moeder liet ze allemaal groeten,” zei Piet. „Ze was heel niet bang voor de operatie.”

„Moeder stelt haar vertrouwen op God,” zei vader. „Van Hem moeten we hulp vragen.”

Daan dacht aan moeders eigen woorden:

„Hij kan helpen, Hij alleen.”

Ja, dat was een regel uit een versje, dat Daan onlangs voor school geleerd had. Daar kwam ook in voor:

„Schroom niet, Hem om hulp te vragen,” en meester had gezegd, dat dit beteekende, dat je gerust altijd tot den Heer mocht bidden, als je in nood zat. Nou, hij bad natuurlijk ook voor moeder. 't Was alleen zoo akelig, dat hij dan juist altijd weer denken moest aan het pontje. Hij kon het best vergeten, maar niet als hij bad.

Op school ging het met Daan niet zoo goed als anders. Zaterdagmorgens moesten ze altijd allemaal een stukje Bijbelsche Geschiedenis vertellen en meestal kon Daan dat heel goed, maar nu bracht hij er niet veel van terecht.

Meester zei er niets van, maar de anderen keken hem erg aan. Och, natuurlijk, moeder had hem nu niet geholpen, maar 't zou toch veel beter gegaan zijn, als Daan maar niet dien vreeselijken angst had gehad. Op dezen zelfden morgen zou moeder geopereerd worden. Misschien waren ze nu wel met haar bezig. Och, die arme moeder! Wie weet, hoeveel pijn ze had.

Daan's gezicht ging hoe langer hoe droeviger staan en eindelijk barstte hij in tranen uit. 't Was juist, toen ze een taallesje aan 't maken waren en het héél stil was in de klas. De kinderen keken hem nu nog veel meer aan dan straks, toen hij niet vertellen kon.

Meester kwam naar hem toe. „Wat is er, vent?”

„O — mijn moeder — ze — wordt — geopereerd van-

morgen — en — ik — ik ben zoo bang — dat ze haar pijn doen," snikte Daan.

„Voor dat laatste hoef je niet bang te zijn, Daan! Pijn hebben de menschen niet, terwijl de dokter ze behandelt."

Meesters stem klonk zoo rustig. 't Maakte Daan kalmer. Marie had vanmorgen ook gezegd, dat moeder er niets van voelen zou, maar hij had gemeend, dat ze dat zóó maar gezegd had, om hem te troosten. Doch nu meester het ook zei, was het natuurlijk waar.

Meester streek hem over zijn krullebol en zei: „'t is heel akelig voor je, dat je moeder zoo ziek is, Daan, maar de Heer kan haar beter maken en Hij zorgt voor haar, ook vandaag, Hij ziet haar aldoor, Hij vergeet haar geen oogenblik. Zeg Daan, je bidt toch wel voor je moeder?"

„Ja, meester!"

„Nou, dan doe je het allerbeste, wat je voor haar kunt doen. Bid maar veel voor haar."

Daan knikte. Hè, 't leek net, of het nu al minder erg was.

Toen meester om twaalf uur als altijd dankte, bad hij ook voor Daan's moeder. Dat maakte Daan heel blij. Als meester bad zou het nog veel meer helpen, meende hij.

Daan holde weer even hard naar huis als Donderdag. Vader zou het ziekenhuis opbellen. Misschien wisten ze nu al wat. Dat zou fijn zijn.

Marie stond alleen in den winkel. Neen, ze wisten nog niets. Vader was naar het postkantoor.

Wat duurde het lang, eer vader terugkwam.

Eindelijk, daar was hij. Maar hij keek lang niet vroolijk.

„De operatie is gelukt, maar ze vinden noodig, dat ik kom vanmiddag," zei hij.

„O Vader," riep Marie, „neem me mee!"

„Kind, hoe kan dat? Er moet iemand in den winkel zijn.

't Weet toch al niet, hoe jij het alleen moet redden, op Zaterdag nog wel."

„Mag ik mee, Vader?" waagde Daan te vragen.

„Jongen, waar denk je over?" was vaders antwoord.

Er werd weinig gegeten, dien middag. Allen waren ze bedreefd om moeder, die vast wel heel erg was. Zelfs vrouw Zwart was er stil van.

's Middags ging vader.

Marie en Piet stonden in den winkel. Daan wist niet, wat hij beginnen moest. Moeder zóó ziek. Nu had al het bidden toch niets gegeven. God was zeker erg boos op hem. Ja, hij had wel om vergeving gebeden, maar zijn eigen hartje zei hem, dat dit niet genoeg was. Hij moest het aan vader zeggen. O, dat durfde hij niet. Maar als het nu moest, als de Heer niet wou hooren naar hem, omdat hij het nog niet verteld had? Och, maar Piet had gezegd, dat hij het vergeten moest. Piet was zoo'n groote jongen, dertien jaar al. Piet zou toch wel gelijk hebben?

Maar een andere stem zei: „Nee Daan, Piet heeft geen gelijk."

„Daan, jongen, waar zit je toch?" hoorde hij eensklaps vrouw Zwart roepen.

Hij zat in de schuur, op vaders wagen, op denzelfden wagen van Woensdag, toen ze zoo'n pret hadden.

„Zoo, ben je daar eindelijk? 'k Dacht al, dat je weer bij je tante was en ik had je gezegd thuis te blijven, is 't niet?"

„Ik was ook thuisgebleven."

„Ja, maar ik kon toch maar naar je zoeken en je moet in de kuip. Vooruit, trek je kleeren uit."

Daan schrok er van. Moest die vrouw Zwart hem wasschen? Maar dat wou hij niet. Ze deed altijd zoo wild met alles, gooide met potten en pannen, smeed met deuren en moest die hem nu in de kuip stoppen? Hij keek naar de deur.

Zou hij wegloopen?

„Kom, sta je nog langer te treuzelen? 't Water wordt koud. Opschieten een beetje.”

Niets aan te doen, dat begreep hij. 't Ging vrouw Zwart nog niet vlug genoeg toen hij begon de knoopjes van zijn blouse los te maken. Ze zou hem wel een handje helpen.

Met trekken en rukken had ze hem in een oogenblik zoover, dat hij in de badkuip kon stappen. Vervolgens begon ze hem te boenen, of hij in geen jaar met water en zeep had kennis gemaakt. Daan proeste en nieste van al het zeepwater dat hem in neus, oogen en ooren kwam. Wat was hij blij, toen ze hem eindelijk schoon genoeg vond en hem begon af te drogen. Dat ging ook nog wel hardhandig, maar 't was toch niet zoo akelig als dat wasschen.

Toen hij weer aangekleed was, wou hij naar Dani, doch dat mocht niet.

„Je denkt zeker, dat ik vanavond nog eens met je aan den gang ga, hè? 'k Dank je wel, hoor,” snauwde ze.

„Maar ik zal me heusch niet vuil maken,” zei Daan.

„Ja, dat kennen we. 'k Zal me niet vuil maken en dan takelen de heeren d'r eigen toe, dat je ze nog met geen tang durft aanpakken. Nee baasje, je blijft binnen. Ga maar met je spootrein spelen of in een boekje lezen.”

Zoo zat daar ons Daantje den heelen middag alleen in de kamer.

Dani kwam om met hem te spelen, maar vrouw Zwart stuurde hem weg.

„De boel moet binnen knap blijven voor den Zondag,” hoorde Daan haar zeggen. „Twee jongens bij mekaar, dat wordt niks,” voegde ze er nog bij.

Daan hoopte, dat zijn vader gauw zou komen.

Maar die kwam pas om zeven uur.

„'t Is erg met moeder,” zei hij.

9. GOEDE BERICHTEN

't Was Zondagmorgen.

Daan ging met Piet naar de kerk. 't Was nog nooit gebeurd, dat ze met z'n tweeën gingen. Maar 't kon niet anders. Vader en Marie gingen straks naar de stad.

Stel je voor, op Zondag met de bus mee. Dat was ook nog nooit gebeurd.

„Ik dacht eigenlijk, dat reizen op Zondag niet mocht,” zei Daan.

„Als het niet noodig is, nee, dan mag het niet,” antwoordde Piet, „maar als iemand ziek is en je moet er heen, dan mag het wel.”

„Moeder is wel héél ziek, hè?”

„Ja, natuurlijk, héél erg.”

„Zou ze — zou ze d. . . .”

„Ach, jô, schei toch uit,” viel Piet hem in de rede.

Daan schrok er van. Hij keek Piet eens aan. Zag hij goed? Had Piet tranen op z'n wangen? Zulke groote jongens als Piet huilden toch niet meer? Nee, maar nu was moeder ziek. Zoo héél erg. Niks raar, dat Piet daarom huilde.

Ze liepen een poosje stil naast elkaar.

Toen begon Piet weer gewoon te praten. Maar Daan luis-terde niet. Daan dacht.

En in de kerk dacht Daan ook. Ja, dát zou hij doen. Einde-lijk was hij er.

Nauwelijks was hij de kerk uit, of hij zei tegen Piet:

„Jô, ik vertel het aan Vader, hoor!”

„Wat dan?”

„Je weet wel, van het pontje.”

„Wees toch wijzer. Wie denkt daar nou nog aan.”

„Nou maar, Vader zei, dat we niet aan het water mochten komen en hij vroeg, of hij ons kon vertrouwen en ik zei ja en ik deed het toch en dat had ik moeten zeggen. Moeder wil ook altijd, dat we het vertellen, als we iets kwaads ge-daan hebben.”

„Nou, jij moet het weten,” zei Piet, „maar wacht er in elk geval mee, tot Vader wat beter te spreken is. Denk je, dat hij nou zin heeft, naar zulk geklets te luisteren?”

Daan zweeg. 't Was niks aardig van Piet, hoor! Maar de ge-dachte, het nog even uit te stellen, vond hij niet zoo heel akelig. Als moeder eerst maar wat beter was, zou het ook veel makkelijker te vertellen zijn, dacht hij.

Ja, als, als. . . .

Maar dien Zondag leek het er nog niet veel op.

Vader en Marie waren bedroefd, toen ze terugkwamen.

Marie was er maar heel even bij geweest, vader wat langer, doch ze hadden heelemaal niets tegen moeder mogen zeggen. Toch was Daan niet zoo verdrietig als de vorige dagen. Nu durfde hij veel beter bidden. Hij zou immers zijn kwaad vertellen, zoo gauw vader weer gewoon was?

Die tijd kwam eerder dan ons Daantje gedacht had.

Toen vader 's Maandagsmorgens weer opbelde, hoorde hij, dat moeder een rustigen nacht had gehad en ook iets beter was. Wat waren ze allemaal blij. En, toen vader tegen den avond weer uit de stad kwam, vertelde hij, dat de dokter alle hoop op genezing gaf. Moeder had zelfs even met hem mogen praten. Ze moesten allemaal de groeten van haar hebben. Wat was dat heerlijk!

Nu mocht vrouw Zwart mopperen, zooveel ze wou, Daan trok er zich niets van aan. Moeder zou beter worden, o, wat zou dat een feest wezen, als ze terugkwam, wat zou het prettig zijn, als ze dan nooit meer zoo'n pijn had en weer even vroolijk was als vroeger.

Daan vertelde het direct den volgenden morgen aan den meester. Die was ook blij.

„Jongen, Daan, dat is nog eens wat,” zei hij. „Wie weet, hoe gauw je nu eens met je Vader mee moogt.”

Natuurlijk bracht Daan deze woorden van den meester thuis over.

Vader lachte een beetje.

Dat gaf Daan moed om te vragen: „Mag ik eens een keertje mee, Vader?”

„Jawel, maar nog niet dadelijk,” zei vader. „Een weekje gaat er nog wel mee heen, eer moeder zoover is, dat ze zoo'n druk kereltje bij zich kan hebben, zoo'n kereltje, dat dan natuurlijk van alles vertellen wil.”

Daan schrok.

Van alles vertellen?

Ja, hij moest zeker nog wat vertellen. Maar niet aan moeder. Aan vader. Zou hij het nu doen? Nee, nee, hij durfde niet. Zoo stelde ons Daantje het uit van dag tot dag.

De berichten over moeder bleven goed. Ze werd gelukkig beter en Zaterdag zou Piet er al bij mogen.

„En dan komt ook gauw de beurt aan Daan,” zei vader. „’t Is voor Daan prettiger, dat we wachten tot moeder zoover is, dat hij met haar praten mag.”

Daan probeerde vroolijk te kijken.

Maar hij was tóch niet blij.

10. TOE, DAAN, VERTEL HET AAN VADER!

Op school ging het met Daan lang niet best.

Voor zijn sommen had hij elken dag onvoldoende. Zijn taallesjes waren vol fouten.

Vertellen kon hij zoo goed als niets en bij lezen wist hij telkens niet, waar het was.

Meester had de eerste dagen gedacht: och, die Daan heeft verdriet. Hij denkt aldoor aan zijn moeder en maakt daarom zijn werk zoo slecht.

Maar toen meester hoorde, dat Daan's moeder beter werd, vond hij, dat het kereltje ook wel wat beter werken kon. Hij werd boos en een paar maal liet hij Daan schoolblijven, om het werk over te maken.

De jongens begonnen hem er al mee te plagen en Dani zei op een keer: „jij wordt nooit Daan de eerste en je bent eigenlijk nog veel te dom om Daan de tweede te heeten ook. ’t Mocht wel Daan de dertigste zijn, want je bent de domste van allemaal.”

„Kan mij wat schelen,” bromde Daan. „Wees jij maar meesters lieve jongetje.”

„Nou, dat zul jij nooit worden. De meester heeft aan jou een hekel.”

„Dat is een leugen,” riep Daan verontwaardigd.

„Nou, hij moet toch niks van je hebben, hoor! Hij heeft al vaak genoeg gezegd, dat hij alleen wat op heeft met kinderen die d'r best doen.”

Dat was waar.

En juist dien middag zei meester met een harde stem en booze oogen: „Daan Verhoeven moet maar weer school blijven, want voor zijn sommen van vanmorgen heeft hij een drie.”

„Daan de tweede natuurlijk,” zei een meisje, dat voor-aan zat.

Meester keek het meisje aan. Ze sloeg de oogen neer.

Toen zei meester: „verklaringen zijn niet noodig. De jongen, dien ik bedoel, weet wel, dat zijn werk slecht was.”

Dani lachte een beetje.

Natuurlijk, niemand zou er over denken, dat *hij* zijn werk moest overmaken.

Dat wist Daan ook wel. 't Maakte hem boos en bedroefd tegelijk. Meester kon wel eens echt een hekel aan hem krijgen en dat zou hij verschrikkelijk vinden. Och, hij zou toch beter zijn best doen. Als hij maar niet aldoor aan dat andere denken moest.

Hij zou beter zijn best doen! Maar dien middag wist hij tot driemaal toe de les niet. Dat beteekende ook schoolblijven.

Hoe lang zou meester hem wel houden?

Ja, hoe lang!

Meester maakte om vier uur niets geen haast. Toen hij de klas had weggebracht, bleef hij in de gang nog met een anderen meester staan praten. Daan kon hun hoofden net zien door het raampje in de deur.

Had ik mijn schrift maar, dacht Daan. Dan kon ik beginnen.

Eindelijk kwam de meester weer binnen.

Hij ging naar den lessenaar. Maar het schrift gaf hij niet.

't Was heel stil in het lokaal. Akelig stil.

Eerst hoorde je nog wat in de gang en op de speelplaats, maar alle kinderen gingen naar huis. De meester ging voor het raam staan, heel rustig, met de armen over elkaar in de vensterbank. Hij keek naar buiten en scheen vergeten te zijn, dat er nog een jongen in de klas zat.

Die jongen kreeg het benauwd. Een paar keer deed hij zijn mond open, of hij wat zeggen wou. Ja, hij wóú ook wat zeggen. Hij wou om zijn schrift vragen, maar durfde niet.

O, zei meester toch eens wat. Meester bleef naar buiten kijken. Hoe lang zou dat duren? 't Had al halfvijf geslagen, o ja, 't zou wel haast vijf uur zijn. 't Werd al donker. De lucht was grauw.

Wilde wolken joegen daar in de hoogte, zoo wild, of ze elkaar grijpen zouden.

De wind hilde.

De regen kletterde tegen de ruiten. 't Mooie weer was voorbij. Echt herfst was het nu. Alles even akelig.

Eindelijk, eindelijk, daar keerde meester zich om.

Met groote zware stappen kwam hij langzaam naar Daan toe.

Die hilde bijna.

Wat zou er nu gebeuren?

Bij Daan's bank bleef meester staan.

Daan keek voor zich.

„Daan, kijk me eens aan!”

Daan deed het.

Meesters stem was niet boos en zijn oogen keken niet zoo heel donker.

„Jongen, hoe komt het toch, dat je zóó slecht werkt tegenwoordig? 't Spijt me zoo. Je deedt eerst zoo goed je best, je hadt zulke mooie cijfers, dat ik stellig geloofde, je een heel goed rapport te kunnen geven over een poosje als het Kerst-

vacantie wordt. En nu moet ik je aldoor onvoldoendes geven. Zeg Daan, hoe komt dat?"

Daan gaf geen antwoord.

„Wil je niet meer je best doen, jongen?"

Meesters stem werd minder vriendelijk. Daan schrok er van.

Hij knikte van ja, maar zei niets.

„Geef eens antwoord, Daan, vertel me eens, hoe het komt, dat je werk zoo slecht is."

„Met Bijbelsche Geschiedenis dan — hielp Moeder en — met sommen — ook wel eens en —" Daan's hoofd zakte op zijn armen en hij snikte het uit.

Meester wachtte tot hij wat bedaard was en zei toen: „Komt het allemaal doordat je moeder niet thuis is, Daan?"

Meester was bij Daan op de bank komen zitten en had zijn arm om het huilende kereltje heengeslagen.

En ineens — Daan begreep later zelf niet, hoe hij gedurfd had — ineens kwam het heele verhaal van al wat ze op dien Woensdagmiddag gedaan hadden, hoe hij het niet aan moeder had kunnen vertellen, omdat die ziek werd, hoe hij zich voorgenomen had, het aan vader te zeggen en hoe hij nog altijd niet gedurfd had.

Meester gaf niet dadelijk antwoord, toen Daan ophield.

Na eenige oogenblikken zei hij: „dat was een gewaagd stukje voor twee zulke kleine jongens. Ik dacht niet, dat die twee Daantjes zooveel durfden."

„Dani durfde ook eigenlijk niet," zei Daan, die weer moed kreeg.

„Dus Daan was alleen zoo dapper?"

Verrast keek Daan op. Vond meester hem dapper?

„Kees, dat is mijn neefje, zei ook dat het dapper was. Hij noemde me: „Daan de dappere"."

„Zoo—oo—oo," zei meester. „En Daantje heet wel graag Daan de dapper, hè?"

„Ja, meester.”

„Weet je, wat *ik* dapper noem, Daan? Altijd het goede te doen. Als een jongen graag iets wil, wat verkeerd is, en hij doet het niet, dan is hij dapper. Jij waagde daar je leven, je wist dat het niet mocht en toch deed je het. Zou dat echt dapper zijn, Daan?”

„Nee meester, maar — maar ik was niet van plan over te varen, maar toen kwam de boer en als ik terugliep dan zou hij me pakken en daarom gingen we toen naar den anderen kant.”

„Juist, Daan. Jij wou doen, of je dapper was en toen kwam je van kwaad tot erger. Op dat pontje te gaan staan was al verkeerd, maar als je er toen nog afgekomen was en er een pak slaag van dien boer op gewaagd hadt, nou, dan zou ik je toch dapperder gevonden hebben dan nu je wegluchtte. Vluchten is nooit een teeken van moed en je leven mag je alleen wagen, als het noodig is, bij voorbeeld om een ander te redden. Jij deedt het zóó maar en daarom kan ik me best begrijpen, dat je geweten spreken ging. Arme Daan, wat zul jij een verschrikkelijke dagen gehad hebben.”

„Ja,” huilde Daan, „ik dacht dat mijn Moeder dood zou gaan voor mijn straf.”

„Nou, kijk eens aan, dat is gelukkig niet gebeurd. Je moeder wordt beter, je mag al gauw naar haar toe, wat heb je een reden om God te danken, jongen! Zeker, je moeder had kunnen sterven, want ze is heel erg ziek geweest, maar jij hadt zelf ook dood kunnen zijn, zonder ziekte, jij hadt zóó uit het leven in den dood kunnen zijn geweest. 't Was heel gevaarlijk, vent, want zoo'n pontje, zoo'n klein ding, dat aan zoo'n slappen draad hangt, had best kunnen omslaan en, al is het kanaal niet breed, het is diep en jullie hadt kunnen verdrinken. Heb je daar wel eens over gedacht?”
Nee, dat had Daan heelemaal niet.

„Nogmaals, je hebt veel reden tot danken, Daan, heel veel. En je kunt ook toonen, dat je werkelijk een dappere jongen wilt zijn. Als jij vanavond alles aan je vader vertelt, dan ben je Daan de dappere. Zul je het doen, Daan?”

„Ja, meester,” zei Daan zacht.

„Je zult eens zien, jongen, wat een prettig gevoel je dat geeft. Al je angst zal dan weg zijn. Welke straf je vader je ook geven zal, 't wordt nooit zoo erg voor je, als het deze twee weken geweest is. Denk daar maar goed aan, vent, dan zakt je bangheid wel. En vraag den Heere Jezus of die je helpen wil. Als je dat gedaan hadt, zou je al lang gedurfd hebben.”

Daar keek Daan vreemd van op. Dat je om zó iets ook kon bidden, kijk, daaraan had hij heelemaal niet gedacht.

„En ga je morgen weer goed je best doen, Daan?”

„Ja, meester!”

„Ga nou maar, vent!”

„Maar meester, mijn sommen moet ik nog overmaken.”

„Weet je wat, Daan? 'k Zie jou tegenwoordig zoo vroeg 's morgens bij school en ik ben er gewoonlijk ook al om halfnegen. Je moogt ze dan wel vóór schooltijd maken. Vind je dat goed?”

„O ja, meester, fijn!”

„Nou, geef me een hand. Dag Daan!”

„Dag meester.”

Tien minuten later was Daan thuis.

11. WAT WERD NU ALLES PRETTIG!

„Ben je daar eindelijk,” mopperde vrouw Zwart, toen „Daan thuis kwam. „Zeker weer met al die kwajongens door het dorp geslenterd, hè?”

„Nee, 'k moest schoolblijven.”

„Zie je wel," zei Marie. „'t Is schoolblijven en nog eens schoolblijven tegenwoordig met dat joch."

Daan gaf geen antwoord.

„Je krijgt geen thee," zei vrouw Zwart. „'t Loopt naar halfzes. We gaan haast eten. Je moet dan maar zorgen, dat je op tijd bent."

't Kon Daan allemaal niet schelen. Hij ging naar de schuur, om alleen te zijn. Binnen vrouw Zwart en Marie, boven Piet, die zijn werk moest maken, dan was je het best in de schuur. 't Was er donker.

Zoo heel lang bleef Daan er dan ook niet.

Maar toen hij er weer uitkwam, was hij veel rustiger. De Heer zou hem helpen.

Als hij nu maar wist, hoe te beginnen straks, als hij vader zag.

Al gauw gingen ze eten.

Daan had heelemaal geen trek in zijn boterham.

„Voortmaken. Niet zoo kieskauwen," commandeerde vrouw Zwart.

„Moet u zien, Vader," zei Marie, „die Daan heeft nog maar een halve boterham op."

„Jongen, eet toch," zei vader. „Wij zijn al haast klaar."

„Ik - - ik — wou — Vader wat vertellen," bracht Daan uit.

„Zoo," antwoordde vader, „dat is best, hoor! Wou je het nou dadelijk doen, of straks?"

Van die gedachte, nu dadelijk te gaan vertellen, schrok Daan zóó, dat hij een erge kleur kreeg en stotterde: „n—nee, d—dat niet, Vader!"

„Nou, eet dan je boterham maar op, jô! 't Is ook veel leuker een geheimpje samen te hebben, hè? Daar behoeven de anderen niets van te weten."

Nu kon Daan wel eten. 't Ergste was voorbij. Vader wist nu, dat er iets gebeurd was.

Ja, vader begreep het al, al wist hij dan ook nog niet, wát er komen zou. Nadat er gedankt was, mocht Daan mee naar het kantoortje achter den winkel, waar vader gewoonlijk 's avonds een paar uur zat.

„Nou kerel, kom op mijn knie zitten en vertel maar,” zei vader.

Weer kreeg Daan een kleur, maar nu van plezier. Op vaders knie zitten gebeurde niet vaak meer, nu hij al zoo groot werd. Bijna vergat hij al het akelige, toen hij daar zoo fijn bij vader zat.

„Nou, Daantje?”

Nu kwam het verhaal.

Daan kon zijn vaders gezicht niet zien, terwijl hij vertelde, en dat was een geluk voor hem. Hij zou geschrokken zijn, als hij vaders oogen gezien had.

Toen hij eindelijk ophield, waagde hij het even zijn hoofd om te draaien.

Vader keek nóg boos, maar toch niet zoo heel erg meer. Zei hij nu maar wat. Maar vader scheen te denken.

„Jongen, je hadt kunnen verdrinken,” zei hij eindelijk.

„Dat zei de meester ook.”

„Denk eens aan, Daan, wat dát zou geweest zijn, als jij verdronken was, door je eigen schuld. Wat zou dat voor vader en moeder geweest zijn, als ze dan zóó hun jongen hadden thuisgekregen, hun jongen, dien ze vertrouwd hadden, dien ze eigenlijk niet hadden moeten vertrouwen. En Daan, hoe verschrikkelijk zou het voor jezelf geweest zijn.”

„Bent u erg boos, Vader?"

„Nou, Daan, dat had je verdiend, hoor. Maar vader vindt je een flinke jongen, dat je het zelf vertelt. Had het maar wat eerder gedaan."

„Ja, Vader, maar 'k was zoo bang, ik wou wel, maar ik durfde niet. Wil u — wil u weer goed op me zijn?"

„Daantje wou er graag zonder straf afkomen, hè?"

„Nee, Vader."

Daan ging ineens rechtop zitten en keek zijn vader aan. „Ik wil wel straf hebben en wel klappen ook, maar als u — als u dan maar weer — net doet als vroeger."

„Wat bedoel je, Daan?"

Ja, dat kon Daan niet zoo precies zeggen.

„Net als vroeger," herhaalde hij.

„Je bedoelt zeker, of vader je weer vertrouwen wil, hè? Of vader weer gelooven wil, dat het werkelijk *ja* is als Daan *ja* zegt."

Daan knikte.

„Nou, vader wil weer net zijn als vroeger, maar dan moet Daan ook wat beloven."

„Ja, Vader, ja," riep Daan blij. „Ik zal het nooit weer doen."

„Dat bedoel ik niet, vent! Ik weet wel, dat je nooit meer met zoo'n pontje over het kanaal zult varen, maar er zijn meer verkeerde dingen. Op het oogenblik neem je je voor nooit meer ongehoorzaam te zijn en ik geloof ook wel, dat je daar je best voor zult doen. Je moet bidden, Daan, bidden om bewaring voor het kwaad, en er zelf ook tegen strijden. Maar zie je, we hebben soms kwaad gedaan eer we er nog goed aan denken en . . ."

„Ja, Vader, zoo ging het met het pontje ook. Toen ik er op stond, dacht ik er pas aan," viel Daan zijn vader in de rede.

„Zie je, kereltje, zoiets kan wel eens weer voorkomen. Als

je nog eens iets doet, dat niet mag, zul je het dan direct aan vader en moeder vertellen?"

„Ja, Vader, vast.”

„Zie je, dié belofte wou ik van je. En nou is het weer heelemaal goed tusschen ons, hè?"

Daan pakte zijn vader eens heel stevig. Die lieve vader, die hem niet eens straf gaf, die zóó maar weer goed werd. O, wat was nu alles fijn. Zoo was het in geen tijd geweest.

En 't werd nõg fijner.

Want vader vertelde, dat Daan Maandag mee zou mogen naar moeder. Hij moest maar aan den meester vragen, of hij dien middag thuis mocht blijven.

„Maandag al!" juichte Daan. „Maandag en nou is het Donderdag, dan Vrijdag, Zaterdag, Zondag, o Vader, nog maar vier nachtjes slapen!"

„Hoe komt die tijd nog om," lachte vader.

„Vader, moet ik het ook aan Moeder vertellen?"

„Nee, Daan," antwoordde vader. „'t Zou niet goed voor moeder zijn, als we haar dit nu vertelden. Later moet ze het wel weten, want voor moeder hebben we geen geheimen, hè? Maar vader zal het haar dan wel vertellen, hoor!"

Nu was Daan's hart heelemaal gerust.

„Wat zul jij vannacht lekker slapen, hè vent?"

„Ja, Vader, vast!"

„En ik denk, dat je ook met een geruster hart je avondgebedje zult doen," zei vader zacht.

„Ja, Vader," antwoordde Daan weder.

12. TOEN KWAM HET ALLERPRETTIGSTE

Ja, hoe kwam die tijd nog om, eer het Maandag werd. Maar eindelijk was de Zondag voorbij, de derde Zondag, dat moeder weg was.

Neen, zoo verdrietig als eerst waren ze niet meer, maar ze

verlangden allemaal heel hard naar moeders terugkeer. 't Zou nog wel een paar weken duren, zei vader. Nu ja, die weken gingen ook wel voorbij en nú zou Daan in elk geval naar moeder mogen.

Wat was hij ongedurig, dien Maandagmorgen. De tijd schoot maar niet op. Eindelijk, eindelijk was het twaalf uur. Met de bus van tweeën zouden ze gaan. Daan wou om halftwee de deur al uit, maar vader vond tien minuten voor tweeën vroeg genoeg. Toen moesten ze tòch nog een poosje wachten, maar eindelijk zaten ze er in en ging het met spoed naar de stad.

Om drie uur mochten ze pas bij moeder en om halfdrie waren ze er al. Nou, zoo'n half uurtje winkels kijken was ook wel gezellig. Bovendien, Daan moest nog druiven voor moeder koopen. Hij had daar geld voor uit zijn spaarpot mogen nemen. Een heel grooten tros zocht hij uit. Wat zou die smaken!

Vijf minuten voor drieën stonden ze voor het groote gebouw. Daan hield zijn vader stijf vast. Hij vond het nu wel een beetje eng.

Even later waren ze binnen. Wat rook het hier raar. Niks lekker, vond Daan.

Ze gingen een breede steenen trap op, een lange gang door, stonden toen voor een deur, die vader open deed.

„Ga maar, Daan!”

Eerst zag Daan iemand anders in een wit ledikant liggen. Hij wou al teruggaan, maar vader zei: „doorloopen. Achter het scherm ligt moeder.”

Daan liep door, en ja, achter het scherm stond nòg een ledikant en daarin lag zijn moeder. Nu was hij niet bang meer.

Hij sprong er op af.

„Moeder, lieve Moeder!” riep hij.

„Mijn beste Daneman.”

Moeder zag er niets ziek uit, vond Daan. Ze zat half over-eind en was niet meer zoo bleek als thuis. Ze had nu ook geen pijn meer, zei ze.

Wat was er veel te vertellen! En wat was moeder blij met dien fijnen tros druiven.

De tijd vloog om en Daan vond het maar wat jammer, dat ze weer weg moesten.

„Ik vind het ziekenhuis niks naar,” zei hij. „Ik zou hier best willen blijven.”

„Ik vind het hier ook niets naar,” antwoordde moeder, „maar ik zal toch erg blij zijn, als ik weer bij jullie ben.”

„Hoe lang blijft u nog, Moeder?”

„Nog veertien dagen, denk ik. Maar misschien brengt vader je nog wel eens mee.”

Vader lachte.

Dat was een goed teeken.

En werkelijk, de week daarop mocht Daan nog een keer mee.

Toen was hij wel wat onrustig, want — nu wist ook moeder alles. Vader had het haar verteld. Hevig klopte Daan's hart, toen ze weer de groote deur ingingen. Langzaam liep hij achter vader aan de trap op, de gangen door.

Daar stonden ze voor moeders kamer.

Even later lag Daan in moeders armen.

Hij huilde.

En toch was moeder niet boos. „Stil maar, mijn Daneman,” zei ze. „Moeder weet alles, hoor! Ook wat je vader beloofd hebt. Je bent mijn eigen lieve, dappere jongen, omdat je het verteld hebt. Moeder vindt je een echte Daan de dappere.” Daan lachte door zijn tranen heen.

„Dat heeft meester ook gezegd,” zei hij.

„Daantje heeft den Heere wel om vergeving gebeden, hè vent?”

„Ja, Moeder, en ook — ziet u — ik was zoo bang, dat u —

dat u nooit meer beter zoudt worden, omdat ik dat gedaan had."

„Dan heb je er zeker wel met heel je hart voor gedankt, dat moeder tòch beter werd, is 't niet?"

„Ja, Moeder," antwoordde Daan en drukte zich heel stijf tegen moeder aan. O, die moeder begreep hem zoo goed en 't was zoo fijn, dat ze beter werd. Over een week zou ze al thuis zijn. Dát zou nog het heerlijkst wezen, als moeder weer in haar eigen stoel zat, thuis voor het raam.

Den Maandag daarop was dat heerlijke gekomen. Daar zat moeder, toen Daan om vier uur uit school kwam. Hij zag haar van verre al. Wat rende die Daan.

't Was zoo feestelijk in huis. Om twaalf uur had Daan zijn oogen al uitgekeken, toen hij in de kamer zooveel bloemen zag. Mooie groote chrysenten waren er. Een prachtige palm stond op de plaats waar er vroeger ook een gestaan had. Die andere was 's winters, toen het zoo héél erg koud was, doodgevroren. Moeder had dat zoo jammer gevonden en nu had vader een nieuwe gekocht.

„Net of er iemand jarig is," zei Daan.

„'t Is een veel grooter feest," antwoordde Marie.

Ja, dát was waar.

't Was het heerlijkste, wat bestaan kan, vond Daan, toen hij daar zijn moeder weer op haar oude plaats zag. Hij ging den heelen avond de kamer niet uit, bleef er, tot hij naar bed moest. Ach, er was ook zooveel te zeggen en te vragen. Jammer, dat er telkens menschen kwamen, om naar moeder te kijken. Die moesten nu maar wegblijven, vond hij.

Wat fijn toch, dat moeder nu niet in bed behoefde te liggen. Daar was Daan nog wel wat bang voor geweest. 't Zou erg ongezellig zijn, als moeder boven moest wezen. Maar 't behoefde niet. Ze mocht op haar stoel zitten, of op den divan liggen,

maar in elk geval in de kamer zijn. Moeder moest voorloopig nog wel vroeg naar bed 's avonds. Dat hinderde niet. Dan lag Daan er toch ook al in.

Ja, Daan lag in bed toen moeder aan vaders arm de trap op kwam. „Nu kan ik het verder wel alleen,” hoorde hij haar zeggen, toen ze boven was.

Vader ging weer naar beneden. Moeder kwam even bij Daan. „Dat is in een tijd niet gebeurd, hè vent, dat moeder er je onder kon stoppen.”

„Nee, Moeder. O, ik ben zóó blij!”

„Mijn jongen heeft zeker den Heere wel gedankt, hè?”

„Ja, Moeder! Telkens al. Ik was zoo blij, dat u beter werd en ook — om al het andere, u weet wel.”

„Ja, Daan, moeder begrijpt je wel. We hebben zoovéél om voor te danken, hè?”

„Ja, Moeder, en hoor eens, Moeder, ik wil zoo graag altijd „Daan de dappere” zijn. Mag ik daar ook om bidden?”

„Ja, vent, dat mag. Je moogt er om bidden, of de Heer je

ècht dapper wil maken, dapper, om tegen het kwade te vechten. De mènschen houden van dappere jongens, maar de Heere Jezus heeft óók dappere jongens lief, jongens, die in Zijn kracht tegen de zonde strijden. Dat kunnen ze niet zonder Zijn hulp en daarom moeten ze bidden."

„Ja, Moeder, ja, dat zal ik elken dag doen," zei Daan en nog eens voegde hij er bij:

„O, Moeder, ik ben toch zóó blij."

„Ik ook, Daan," zei moeder.